

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 3633/2022
14.04.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Обрад Поповац адвокат из ..., ради конституисања службености пролаза, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Гж 4953/21 од 24.11.2021. године, у седници већа одржаној 14.04.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ решење Апелационог суда у Београду Гж 4953/21 од 24.11.2021. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту П 747/18 од 08.06.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и конституисано трајно право службености пролаза пешице, путничким возилима, пољопривредним машинама и теретним возилима преко послужних катастарских парцела у власништву туженог број ..., .. и .. уписаних у л.н. .. КО ..., а у корист тужиоцеве повласне парцеле кп. .. уписане у л.н. .. КО ..., ради изласка на јавни пут - кп.бр. ..., остало грађевинско земљиште у јавној својини у површни од 0.81,92 ха уписане у л.н. .. КО ..., која фактички на терену представља улицу ..., и то трасом која је означена скицом број 1 лица места вештака геометра Гојка Басарића, трасом пута ширине 4 метара, у мерама, границама и површинама ближе означеним у наведеном ставу изреке. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 50.420,00 динара.

Решењем Апелационог суда у Београду Гж 4953/21 од 24.11.2021. године одбачена је као непотпуна жалба туженог изјављена против пресуде Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту П 747/18 од 08.06.2021. године.

Против побијаног другостепеног решења тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучује и као о посебној ревизији применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је оценио да је у овом случају дозвољена редовна ревизија, на основу члана 420. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20), с обзиром да је изјављена против решења другостепеног суда којим се жалба одбацује, због чега није било места одлучивању о ревизији туженог као изузетно дозвољеној на основу члана 404. ЗПП.

Према стању у списима предмета, туженог је у првостепеном поступку заступао Обрад Поповац адвокат из Београда, коме је достављена и првостепена пресуда П 747/18 од 08.06.2021. године. Пуномоћник туженог је 09.07.2021. године изјавио жалбу против првостепене пресуде. Примерак жалбе у списима првостепеног предмета није садржао потпис подносиоца, као ни копија исте која је достављена другостепеном суду ради одлучивања о жалби. Другостепени суд је, решењем Гж 4953/21 од 29.09.2021. године, вратио списе првостепеном суду како би се испитало да ли је подносилац жалбе потписао примерак жалбе која је достављена тужиоцу на одговор 13.07.2021. године. Након извршених извиђајних радњи првостепеног суда на ову околност, спис је враћен другостепеном суду уз приложену службену белешку о изјашњењу тужиоца да жалба коју је примио 13.07.2021. године није потписана и са констатацијом суда да је тај примерак фотокопиран и здружен првостепеном спису. Међутим, истовремено са позивањем тужиоца ради изјашњења на наведене околности, првостепени суд је позвао пуномоћника туженог да потпише жалбу, што је он и учинио доласком у суд и стављањем свог потписа и печата на жалби, на месту које је предвиђено за потпис пуномоћника.

Код оваквог стања ствари, другостепени суд је оценио да је жалба непотписана, што је у смислу одредбе члана 371. став 1. ЗПП чини непотпуном, па је на основу члана 401. тачка 1. у вези са чланом 389. став 1. ЗПП, исту одбацио. При томе је оценио да је без утицаја на потпуност жалбе околност што је првостепени суд дозволио подносиоцу да жалбу накнадно потпише, налазећи да је тужени био преклудирани у праву да жалбу потпише, а налог првостепеног суда у вези са тим супротан налогу другостепеног суда из решења од 29.09.2021. године.

Изложено правно становиште о непотпуности жалбе Врховни касациони суд не прихвата као правилно и законито јер је донето погрешном применом одредби процесног закона, као одредби материјалног права у конкретном случају, чиме су учињене и битне повреде одредаба парничног поступка пред другостепеним судом из члана 374. став 1. ЗПП у вези члана 370, члана 371. став 1. и члана 389. став 1. ЗПП, на које се у ревизији основано указује и што је било од утицаја на доношење законите и правилне одлуке.

Према одредби члана 370. Закона о парничном поступку, жалба мора да садржи значење пресуде против које се изјављује жалба, изјаву да се пресуда побија у целини или у одређеном делу, разлог жалбе и потпис подносиоца жалбе, док је одредбом члана 371. став 1. истог закона прописано да ако на основу података из жалбе не може да се утврди која се пресуда побија или ако жалба није потписана (непотпуна жалба), првостепени суд ће решењем, против кога није дозвољена жалба, да одбаци жалбу као непотпуну (члан 101. став 5.). Чланом 389. став 1. ЗПП прописано је да ће

благовремену, непотпуну или недозвољену жалбу одбацили другостепени суд решењем, ако то није учинио првостепени суд, без одлагања (члан 378.).

На основу цитираних законских одредби, несумњиво је да је потпис подносиоца жалбе један од основних елемената жалбе и да тај недостатак жалбу чини непотпуном, што је разлог за њено одбацивање. Међутим, у ситуацији када је првостепени суд омогућио пуномоћнику туженог да накнадно потпише изјављену жалбу, недостатак потписа на жалби је отклоњен пред тим судом, па стога другостепени суд жалбу није могао да одбаци као непотпуну, јер садржи све што је потребно да би се о њој одлучивало.

Конкретна процесна ситуација настала је као последица погрешног поступања оба нижестепена суда. Другостепени суд је могао да примени члан 389. став 1. ЗПП и жалбу туженог, коју је изјавио његов пуномоћник – адвокат, одбаци као непотпуну (члан 371. став 1. у вези члана 101. став 5. ЗПП). Међутим, он то није учинио већ је применом члана 382 ЗПП предмет вратио првостепеном суду ради спровођења провера. Ни поступање првостепеног суда у поступку спровођења провера није било правилно, јер је позвао пуномоћника туженог да жалбу потпише. Основни захтев сваког правног поретка утемељеног на начелу владавине права је да судови познају прописе које примењују у конкретним случајевима. Погрешно поступање суда не сме имати штетне последице по странку, односно не може се дозволити да суд, за којег странка апсолутно полази од уверења да зна прописе, погрешно поступа и да због тога она трпи штету тако што ће јој се ускратити право на жалбу (одлуке Уставног суда Уж 8709/14 од 09.06.2016. године и Уж 4231/16 од 20.09.2017. године). Ризик грешке коју је учинио суд мора да сноси држава и пропусти се не смеју исправљати на штету појединаца (пресуда Европског суда за људска права у предмету Radchikov против Русије, од 24.05.2007. године, став 50. поменуте пресуде, представка број 65582/01).

Имајући у виду да због учињене битне повреде поступка и погрешног закључка о уредности жалбе, другостепени суд није узео у разматрање жалбене разлоге па није одлучивао о њиховој основаности, другостепена одлука је морала бити укинута.

У наставку поступка другостепени суд ће размотрити наводе изнете у жалби туженог од 06.07.2021. године, па ће о правилности и законитости побијане првостепене пресуде одлучити правилном применом материјалног права.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци решења на основу члана 415. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић